

Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie: 24.04.2017 e-kiri

Meie: kuupäev digitaallkirjas
nr 12.4-1/03316-1

Palgajuhendi eelnõu kooskõlastamine

Kooskõlastame siseministri 27.12.2016 käskkirjaga nr 1-3/160 kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti palgajuhendi muutmise, mis on planeeritud jõustuma 1. mail 2017.

Samas pöörame Teie tähelepanu asjaolule, et siseministri 27.12.2016 käskkirjaga nr 1-3/160 kinnitatud Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi: PPA) palgajuhend **jäeti Rahandusministeeriumiga enne selle kehtestamist kooskõlastamata**, kuigi käskkirja õiguslikus aluses on mh viidatud ATS § 63 lõikele 4, mille kohaselt kooskõlastatakse ametiasutuse palgajuhend Rahandusministeeriumiga. Seetõttu toome siinkohal välja märkused, mis kehtivad siseministri 27.12.2016 käskkirjaga nr 1-3/160 kinnitatud PPA palgajuhendi (edaspidi: palgajuhend) algteksti kohta ning mis ei oleks võimaldanud palgajuhendi algteksti kooskõlastamist Rahandusministeeriumi poolt:

- 1) ATS § 61 lõike 4 kohaselt ei maksa ametiasutus ametnikule sellist lisatasu või toetust, mille maksmine ei tulene seadusest. PPVS § 70 lõike 1 kohaselt nimetatakse politseiametniku palgaks ametipalka koos seaduses sätestatud lisatasudega ja seaduse alusel makstavate lisatasudega. Palgajuhendi punktiga 2.7. defineeritakse „regioonitasu“ kui lisatasu, mida makstakse teatud piirkonnas ja teenistuskohal töötavale teenistujale eesmärgiga tagada piirkonnas politsei tegevuseks vajalik inimressurss. **Regioonitasu ei ole kehtestatud ühegi seadusega**. Siseministri 02.05.2013 määruse nr 18 „Politseiametnike palgaastmetele vastavad palgamäärad, diferentseerimise alused, teenistusastmetasu suurus ning lisatasude maksmise alused“ (edaspidi: palgamäärus) § 1 lõikega 2 antakse võimalus **diferentseerida** politseiametnike palgamäärasid piirkondlikkuse alusel, mis tähendab palgamäära suurendamist nimetatud alusel. Palgamäära diferentseerimine ja lisatasu maksmine ei ole õiguslikult sama tähendusega, sest diferentseeritud palgamäär on olemuslikult põhipalga (politseiametnikel ametipalga) osa ning seetõttu põhipalga alusel arvestatavate lisatasude arvutamise alus.
- 2) Palgajuhendi punktiga 4.6.2. kehtestatakse tasandustasu, mida makstakse politseiametnikule ametipalgast kõrgema palgataseme tagamiseks. Sarnaselt regioonitasuga **ei ole tasandustasu kehtestatud ühegi seadusega**, ehk et selle kehtestamine palgajuhendiga on **õigusvastane**. Õiguspärane käitumine oleks maksta politseiametnikele ametipalka vastavalt Politsei- ja Piirivalveametis väljatöötatud põhipalga astmestikule ning kohaldada vajadusel Vabariigi Valitsuse 02.05.2013 määruse nr 18 § 1 lõikega 2 võimaldatud palgamäära diferentseerimist.
- 3) Palgajuhendiga võimaldatud **lisatasude määramise regulatsioon on ebaselge**, jättes ka objektiivsete kriteeriumide esinemisel (nt teenistuskoera juhi lisatasu teenistuskoera hooldamise ja õpetamise eest) lisatasu maksmise ja selle suuruse otsustamise juhi pädevusse.

Täiendavaid otsustamisel olulisi kriteeriume palgajuhendiga samas ei sätestata. Samamoodi tekitab küsimuse see, et kuidas tagatakse võrdne kohtlemine nt regioonitasu maksmisel, kui objektiivse kriteeriumina on määratletud nt Ida-Viru maakonnas töötamine, kuid tasu suurus võib ulatuda 1–250(+50) euron.

- 4) Palgajuhendi punktiga 5.2.1. kehtestati alates 01.01.2017 PPA 1. palgaastme põhipalga miinimumvahemik 452–614 eurot kuus. Vabariigi Valitsuse 18.12.2015 määruse nr 139 „Töötasu alammäära kehtestamine“ § 1 lõikega 2 kehtestati alates 01.01.2017 kuutasu alammääraks täistööajaga töötamise korral 470 eurot kuus, **mis on 18 eurot kõrgem kui PPA palgajuhendiga kehtestatud töötasu alammäär**. Palume muuta andmed korrektseks esimesel võimalusel.
- 5) Palgajuhendi punktiga 5.2.5. võimaldatakse ametnikule ja töötajale maksta erandjuhul põhipalga astmestikus vastavale ameti- või töökohal ettenähtud põhipalga vahemiku maksimummäärast kõrgemat ja miinimummäärast madalamat põhipalka. **Soovitame võtta põhipalga vahemiku miinimummäärast madalama põhipalga maksmise võimalus palgajuhendist välja** ning PPA palgapoliitika läbipaistvuse tagamiseks kirjeldada selgemalt ära, millistel tingimustel on võimalik kohaldada erandpalkasid (soovitavalt vaid põhipalga vahemiku maksimummäärast kõrgemat põhipalka). Palgaastmestiku moodustamisel arvesse võetavad asjaolud peaks välistama palgavahemiku miinimummäärast madalama põhipalga määramise vajaduse. Palgaastmestikust tulenev palgaastme põhipalga miinimummäär peaks andma vastavale palgaastmele kuuluvatele teenistujatele kindlustunde, et nende töö on tasustatav vähemalt samal määral.

Soovitame lihtsustada PPA töötasustamise süsteemi ning muuta see seaduspäraseks, läbipaistvaks ning tavalisele kodanikule ja politseiametnikule arusaadavaks. Kui teatud ebakorrektsused palgajuhendis on tingitud 1. aprillil 2013 jõustunud ATS'i mõjudest, on äärmiselt mõistlik viia vajalikud muudatused sisse PPVS'i, et palgajuhendi koostamisel ei oleks vaja kasutada ebakorrektsed lahendusi. Lisaks palume kiiremas korras võtta PPA kodulehelt (<https://www.politsei.ee/dotAsset/281424.pdf>) maha siseministri 30.05.2013 käskkiri nr 1-3/61 „Politsei- ja Piirivalveameti palgajuhend“ või märkida juurde selle kehtivusaeg. Vastavalt ATS § 65 lõikele 3 palume avalikustada PPA kodulehel kehtiv PPA palgajuhend.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Veiko Tali
Kantsler

Elina Orumaa 611 3486
elina.orumaa@fin.ee